
پرسش ها و پاسخ ها
پایگاه اطلاع رسانی دفتر منصور هاشمی خراسانی حفظه الله تعالی

موضوع:

احکام؛ طب و تداوی

بسم الله الرحمن الرحیم

پرسش نویسنده: سجاد تاریخ: ۱۳۹۶/۹/۱۹

آیا حجامت سنّت است؟

پاسخ تاریخ: ۱۳۹۶/۹/۲۴

حجامت یک روش درمانی باستانی مبتنی بر مکش خون به وسیله‌ی بادکش است که با هدف درمان برخی بیماری‌ها یا تسکین برخی دردها، به دو صورت تر با خارج کردن خون از بدن و خشک بدون خارج کردن خون از بدن انجام می‌شود[۱]. این روش درمانی، از ابداعات اسلام نیست، بلکه پیش از اسلام در جاهایی مانند مصر، چین، آشور و یونان معمول بوده و میان اعراب جاهلی رواج داشته است و با این وصف، نمی‌توان آن را یک روش درمانی اسلامی نامید؛ همچنانکه در برخی روایات از آن با عنوان یک روش درمانی در «طبّ العرب» یاد شده است[۲]. آری، روایات متواتری در دست است که نشان می‌دهد این روش درمانی، توسّط پیامبر صلّی الله علیه و آله و سلّم و صحابه و اهل بیت او معمول بوده و این -اگرچه به تبع عرف رایج در زمان و مکان آنان بوده باشد- به معنای مباح بودن آن در اسلام است. به علاوه، در بسیاری از این روایات بر سودمند بودن آن تأکید شده و به عنوان نمونه، آمده است: «خَيْرُ ما تَداوَيْتُمْ بِهِ الْحِجامَةُ»[۳]؛ «بهترین چیزی که با آن تداوی کرده‌اید حجامت است» و با این وصف، می‌توان گفت که این روش درمانی -هرگاه به درستی و با رعایت اصول بهداشتی انجام شود- مورد تأیید اسلام است؛ همچنانکه هرگاه با نیّت تأسّی به پیامبر صلّی الله علیه و آله و سلّم انجام شود، ممکن است دارای برکت باشد؛

---

۱ . برای آگاهی بیشتر درباره‌ی آن، بنگرید به: القانون في الطب لابن سينا، ج۱، ص۲۱۲.

۲ . بنگرید به: طبّ الأئمّة لابني بسطام النيسابوري، ص۵۵.

۳ . مسند أبي داود الطيالسي، ص۱۲۱؛ مسند ابن الجعد، ص۳۹۷؛ مسند أحمد، ج۳، ص۱۰۷؛ صحيح البخاري، ج۷، ص۱۵؛ صحيح مسلم، ج۵، ص۳۹؛ سنن الترمذي، ج۲، ص۳۷۴؛ طبّ الأئمّة لابني بسطام النيسابوري، ص۵۴؛ السنن الكبرى للبيهقي، ج۹، ص۳۳۹

چراکه خداوند فرموده است: ﴿لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِمَنْ كَانَ يَرْجُو اللَّهَ وَالْيَوْمَ الْآخِرَ وَذَكَرَ اللَّهَ كَثِيرًا﴾[1]؛ «هرآینه برای شما در رسول خدا الگویی نیکو برای کسی است که به خداوند و روز واپسین امید دارد و خداوند را بسیار یاد می‌کند».

۱. الأحزاب/ ۲۱